

**Стратегія розвитку
Національного аерокосмічного університету
ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (ХАІ) на
2020-2030 роки**

Місія – розвиток аерокосмічної галузі в Україні та в світі шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень у сферах авіації, космонавтики, машинобудуванні, інформаційних технологій, а також в суміжних галузях.

Мета – лідерські позиції серед технічних ЗВО України та світу. Конкурентоспроможність на світовому ринку надання освітніх послуг. Конкурентоспроможність випускників на світовому ринку праці.

Бачення – створення інноваційного закладу вищої освіти орієнтованого на розвиток аерокосмічної галузі, за умови постійного аналізу вимог ринку праці, а також трендів в наукових дослідженнях. Створення умов для розвитку наукових шкіл, підтримка наукових досліджень, у тому числі досліджень за участю студентів. Розвиток самоврядування, інновацій в освітній і науковій діяльності, програм міжнародного співробітництва й академічної мобільності. Розвиток корпоративної культури з урахуванням багаторічних традицій ХАІ та принципів студентоцентрованого освітнього процесу. Підтримка лідерських якостей, творчих здібностей і талантів студентів і співробітників.

Цінності:

Університетська спільнота при здійсненні своєї діяльності дотримується таких основних цінностей:

- національна свідомість;
- чесність;
- колегіальність та повага до людської гідності;
- креативність;
- лідерство;
- відповідальність;
- протидія дискримінації;

- академічна свобода;
- відповідальність за використання майна та ресурсів університету, повага до навколишнього середовища.

Університетська спільнота також не допускає проявів корупційної поведінки та конфлікту інтересів.

Національна свідомість

Розвиток України, її економічне зростання, політична стабільність є пріоритетом для ХАІ. Спільнота університету це патріоти України, які усвідомлюють національну ідею України. Водночас повага до інших культур, традицій і мов є важливою складовою нашої свідомості.

Чесність

Учасники університетської спільноти дотримуються академічної чесності та активно застосовують цей принцип у навчанні, викладанні, інших освітніх та консультативних послугах та в науково-дослідній діяльності.

Колегіальність і повага до людської гідності

Учасники університетської спільноти керуються принципами академічного співробітництва та чесної конкуренції, виконуючи дослідження, організаційні та службові обов'язки.

Толерантність і повага до людської гідності є одним із основних принципів спілкування в університетському середовищі.

Креативність

ХАІ створює умови для особистого розвитку всіх членів університетської спільноти в пошуку та впровадженні інноваційних ідей і рішень. У ХАІ заохочується виконання завдань новими, нестандартними методами. В університеті є розуміння креативності як важливішої компетентності в умовах розвитку глобального ринку праці, кон'юнктура якого постійно змінюється.

Лідерство

У ХАІ є розуміння необхідності виховання особистостей, які будуть лідерами в різних соціальних групах, суспільстві, державі. Університет

заохочує персональне лідерство, відповідальність за дії та прийняті рішення, а також почуття обов'язку.

Відповідальність

- Учасники університетської спільноти, реалізуючи принципи етичної поведінки, створюють не лише особисту репутацію, але й стандарти професійної доброчесності та позитивного іміджу університету.
- Учасники університетської спільноти при виконанні своєї діяльності враховують потреби держави та суспільства, є соціально відповідальними, підтримують відкритий доступ до знань та інформації, публічно оголошують результати своїх дослідних робіт.
- Кожен учасник університетської спільноти використовує ввічливу мову спілкування, особливо в публічних виступах (включаючи інтернет-видання, ведення блогів, пости, коментарі тощо).
- Кожен учасник університетської спільноти висловлює повагу до колег, підтримуючи належний зовнішній вигляд. Університет не запроваджує обмежень у вигляді єдиного стандарту, разом із тим, зухвалий зовнішній вигляд як студентів, так і викладачів і співробітників є неприйнятним.
- Університетська спільнота дотримується принципів соціальної відповідальності, принципу рівності доступу до вищої освіти, до здійснення прав людини та громадянина.
- Учасники університетської спільноти визнають важливість принципів здорового способу життя.
- Учасники університетської спільноти у відносинах з іноземними партнерами, чи розвиваючи проекти міжнародної співпраці, представляють та захищають інтереси університету.

Протидія дискримінації

Університет визнає рівну гідність усіх осіб і відмовляється від усіх форм особистих чи соціальних забобонів. Університетська спільнота не допускає будь-яких форм прямої або непрямой дискримінації окремих осіб або груп осіб за ознакою статі, віком, характеристикою, особистим статусом, територіальним походженням, особистими переконаннями

або орієнтацією та будь-якими іншими дискримінаційними факторами, що визначаються чинним законодавством, а також уникає фаворитизму, переслідування, сексуальних домагань, зловживання владою. Учасники університетської спільноти дотримуються принципів справедливості та рівних можливостей.

Академічна свобода

- Університет у своїй діяльності втілює принцип свободи вираження поглядів на навчання, дослідження та думки.
- Учасники університетської спільноти сприяють критичному мисленню, свободі вираження поглядів, забезпечують розвиток можливостей для участі в дискусіях і дебатах.

Відповідальність за використання активів та ресурсів, повага до навколишнього середовища

Учасники університетської спільноти повинні:

- за призначенням використовувати майно університету та берегти його;
- захищати права інтелектуальної власності університету та учасників університетської спільноти;
- використовувати ресурси університету, час співробітників, обладнання, послуги та фінансування виключно для виконання місії та завдань університету;
- визнавати принципи сталого розвитку, відповідально використовувати природні та інші ресурси.

Конфлікт інтересів

Учасники університетської спільноти повинні вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного або уявного конфлікту інтересів:

- не допускати та уникати конфлікту інтересів, що виникає внаслідок особистих стосунків;
- надавати пріоритет науковій та академічній діяльності та зобов'язанням перед університетом; особистий бізнес або інші інтереси

не повинні перешкоджати виконанню трудових зобов'язань працівника університету;

- ніякі види вдячності, що впливають на прийняття рішення, не можуть бути прийняті учасником університетської спільноти;
- у разі виникнення конфлікту інтересів інформувати колег і безпосередніх керівників;
- через потенційний конфлікт інтересів учасник університетської спільноти повинен відмовитися від дій щодо прийняття конфліктного рішення.

Аналіз зовнішніх та внутрішніх чинників, що впливають на діяльність ХАІ (SWOT)

Виклики:

- світова пандемія спричинена коронавірусом COVID-19;
- економічна криза в державі, зниження економічної активності суспільства і, як наслідок, зменшення попиту на освіту, пов'язану з виробництвом;
- постійна зміна вимог ринку праці пов'язана зі зростанням темпів науково-технічного прогресу, наслідком чого є відсутність чітких вимог на ринку праці (відсутність Національної системи кваліфікацій, галузевих рамок кваліфікацій, професійних стандартів тощо);
- демографічна криза;
- вікова «яма» серед науково-педагогічних працівників;
- недосконалість наявної моделі фінансування вищої освіти в Україні;
- зростаюча конкуренція на ринку освітніх послуг і наукових досліджень в Україні та світі;
- реформування моделі державного управління стратегічно важливими галузями та підприємствами;
- відкриття та лібералізація міжнародного ринку освітніх послуг;
- постійна зміна умов і процедур ліцензування та акредитації

Можливості:

- співпраця з провідними підприємствами аерокосмічної галузі та суміжних галузей; отримання додаткового фінансування (підготовка та перепідготовка фахівців, виконання наукових досліджень, господарських договорів);
- міжнародне співробітництво; додаткове фінансування, отримане за підготовку та перепідготовку зарубіжних фахівців, забезпечення програм академічної мобільності, участь у проектах HORIZONT2020, Erasmus+ тощо;
- автономія закладів вищої освіти; нові Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про Національну систему кваліфікацій» та інші нові закони дають можливість гнучко і швидко реагувати на зміну вимог основних стейкхолдерів;
- розробка дієвої стратегії розвитку аерокосмічної галузі України і початок її впровадження;
- створення Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості та реформування моделі державного управління стратегічно важливими галузями та підприємствами.
- проведення структурних реформ у ХАІ з метою підвищення ефективності використання ресурсів для досягнення стратегічної мети;
- розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти з метою визнання якості освітніх послуг як на внутрішньому ринку освітніх послуг, так і на міжнародному;
- розроблення вакцин та інших засобів боротьби з пандемією пов'язаною з коронавірусом COVID-19.

Загрози:

- погіршення ситуації пов'язаною з пандемією спричиненою коронавірусом COVID-19;
- погіршення політичної та економічної ситуації в державі;
- відмова держави від розвитку аерокосмічної галузі або призупинення реформування моделі управління галуззю;
- відсутність змін у моделі фінансування освіти і науки;
- неузгодженість традицій та існуючих нормативних документів в університеті з новою нормативно-правовою базою;
- неможливість визначення критеріїв для довгострокового планування в умовах постійних змін зовнішніх чинників;

Перспективи:

- відсутність кадрів на ринку праці призводить до перегляду систем підготовки кадрів на підприємствах і розуміння того, що підготовка досвідчених фахівців потребує інвестування;
- готовність розвитку приватного партнерства в наукових дослідженнях;
- упровадження дуальної форми здобуття освіти;
- упровадження Національної системи кваліфікацій, зміна кон'юнктури ринку освітніх послуг;
- створення мережі незалежних кваліфікаційних центрів для визнання професійних кваліфікацій;
- діджиталізація суспільства і, як наслідок, розвиток нових освітніх технологій;
- зміна моделі фінансування освіти і введення моделі формульного фінансування;
- надання закладам освіти статусу небюджетних неприбуткових установ та організацій;
- запровадження індикативної собівартості навчання.

Стратегічні напрями

Освіта

- забезпечення реалізації принципів академічної доброчесності відповідно до вимог стандарту ESG 2015;
- постійне підвищення показників системи забезпечення якості освіти;
- безперервний розвиток і вдосконалення освітніх послуг;
- розвиток нових освітніх технологій навчання;
- урахування потреб ринку праці та вимог основних стейкхолдерів освітнього процесу;
- створення потужних галузевих науково-методичних центрів із залученням до них провідних професійних асоціацій та організацій;

- упровадження передового світового досвіду в галузях освіти і науки та результатів власних науково-дослідних розробок в освітній процес;
- створення в університеті сприятливих умов для розвитку творчої співпраці науковців і студентів;
- розвиток системи підвищення кваліфікації викладачів на базах провідних підприємств галузі;
- забезпечення збалансованості теоретичної і практичної підготовки фахівців, ефективної і результативної взаємодії університету з роботодавцями;
- постійне оновлення і модернізація матеріально-технічної бази університету;
- упровадження принципів академічної доброчесності.

Наука

- розвиток наукових досліджень і впровадження їх результатів на ринок і в освітній процес для досягнення високого освітнього рівня університету і набуття статусу дослідницького;
- забезпечення умов для ефективної наукової та інноваційної діяльності представників університетської спільноти шляхом сприяння в пошуках фінансування та покращання матеріально-технічної бази, а також розширення міжнародної співпраці;
- формування тематики наукових досліджень відповідно до актуальних напрямів розвитку аерокосмічної галузі України, потреб безпеки й обороноздатності країни, а також виходячи з необхідності розвитку фундаментальної та прикладної науки;
- підтримка наукових шкіл ХАІ;

- залучення до наукових досліджень студентів та аспірантів, сприяння їх участі в програмах стажування та академічної мобільності;
- безперервний розвиток і вдосконалення наукової діяльності; підвищення персональної відповідальності науковців за результати своєї роботи; запровадження системи моніторингу академічної доброчесності з використанням інформаційних технологій технічної перевірки й аналізу текстів;
- сприяння та заохочення членів університетської спільноти до підвищення кількості публікацій в авторитетних міжнародних і національних виданнях;
- забезпечення постійного моніторингу публікації статей співробітників ХАІ у фахових виданнях, які належать до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, SCOPUS;
- включення наукових видань ХАІ до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, SCOPUS;
- упровадження передового світового досвіду у власні науково-дослідні проекти;
- активізація роботи з участі в проектах HORIZON-2020, Clean Sky 2 тощо;
- комерціалізація результатів наукових досліджень, стартапів, інноваційних проектів;
- постійний розвиток науково-технічної бібліотеки ХАІ;
- створення Експоцентру ХАІ.

Міжнародне співробітництво

- організація освітнього процесу та наукових досліджень у ХАІ на рівні найкращих світових стандартів і створення всіх передумов для потрапляння університету до основних світових рейтингів;

- розширення співпраці із зарубіжними університетами-партнерами в програмах «подвійних дипломів», обмінів, академічної мобільності, стажування;
- створення різноманітних короткострокових міжнародних програм, таких як літні й зимові школи, ознайомчі візити, короткострокові наукові дослідження на стендах ХАІ, програми кредитної мобільності;
- збільшення кількості іноземних студентів;
- залучення до викладання іноземних викладачів, науковців, фахівців аерокосмічної галузі;
- активізація співпраці з Міжнародною асоціацією випускників ХАІ з метою налагодження й розбудови партнерства з українськими та зарубіжними компаніями;
- долучення ХАІ до профільних міжнародних організацій та асоціацій.

Управління

- розвиток корпоративної культури в університеті;
- визначення функцій наглядової ради ХАІ щодо здійснення контролю за використанням коштів, майна університету, а також забезпечення моніторингу відповідності дій ректора та вченої ради університету місії, баченню та цінностям університетської спільноти, реалізації стратегічного плану розвитку;
- проведення постійного моніторингу всіх управлінських процесів ХАІ з подальшим їх аналізом і корегуванням;
- оптимізація структури наявних підрозділів в університеті шляхом розмежування функцій і повноважень і балансування між ними;

- покращання взаємодії між адміністративними підрозділами, факультетами, кафедрами, органами студентського самоврядування, громадськими організаціями, а також посилення відповідальності всіх учасників університетських процесів;
- створення ефективної системи управління персоналом, основними завданнями якої будуть: підбір висококваліфікованих фахівців, контроль їх професійного розвитку, оцінювання результатів професійної діяльності;
- упровадження самоконтролю та самоаналізу на всіх рівнях;
- забезпечення ефективності функціонування системи управління якістю та її безперервного вдосконалення;
- забезпечення ефективного й прозорого процесу інформування про діяльність університету всіх зацікавлених сторін;
- забезпечення юридичного супроводу впровадження стратегії та оновлення внутрішніх нормативних документів, що регламентують діяльність університету.

Фінансування

- забезпечення прозорості системи фінансового та ресурсного планування, управління та звітності;
- диверсифікація надходжень та обґрунтований розподіл коштів на стратегічні проекти й поточну діяльність;
- розвиток співробітництва з підприємствами аерокосмічної галузі (українськими й міжнародними компаніями) з метою залучення додаткового фінансування програм розвитку ХАІ;
- проведення аналізу моделей фінансування та розподілу коштів і розроблення ефективної моделі для ХАІ;

- визначення фіксованого відсотка від фінансових надходжень для забезпечення програм розвитку ХАІ;
- проведення регулярного внутрішнього фінансового аудиту й оприлюднення його результатів;
- визначення моделі розрахунку штатного розкладу, яка базується на особливостях здобуття вищої освіти та наукових ступенів за різними галузями та спеціальностями;
- розроблення та вдосконалення моделі стимулювання представників університетської спільноти;
- упровадження в ХАІ розробленої програми з енергоощадності.

Керівництво Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» забезпечує доведення до розуміння всіх працівників цієї Стратегії, важливості її ефективної реалізації.

-
-
Ректор

М.В. Нечипорук